

14.10.38

טלפן לי הבוקר רייס: גם גליציה תשתתף בוועידה הפולנית. יש הצעה להרבות בשליחת
טלגרמות לעתונות האנגליות. אמרתי לו העתונים לא ידפיסו הטלגרמות, ויש דווקא חשיבות
רבה שתגובת יהודי פולין תמצא הד בעתונות, ולשם כך עליהם להתקשר עם ארויסר, כתבי
הטיימס, דיילי טלגרף ומנצ'סטר גרדיין שאלה יטלגרמו לעתונייהם, ודאגו באופן מיוחד
שחבריכם לציר והופעה המשלחת תמסר ע"י בא-כח העתונות האנגלית לעתונייהם.

- התברר שאמנם הידיד בא לא מפני חילוקי דעות בקרב הסמקדים האנגלים. קיבל חופש לחודש,
והוא רוצה כאן לעזור לנו בחוגיו הוא.

אמנם מהדברים המקוטעים שסיפר חיים על שיחתו עם ג.א. אמר - מתברר יותר ויותר עד
כמה רעיון הוועידה - ואני מניח שזהו לא רעיון ערסילאי אלא המדיניות העקולה (עכשיו) של
הממשלה בכל אופן של מ.מ. - עלול להיות מסוכן. ג.א. דיבר על כך שצריכים להיות מוזמנים
יהודים חשובים מחוץ לסוכנות גם מאמריקא ובט מאנגליה.

לונדון, 14.10.38

לחברי ההנהלה בירושלם,

חברים יקרים .

לאחר הרווחה שהורגשה באנגליה עם מניעת המלחמה - בא חשבון נפש עגום ומדכא. התרועה
הגדולה לכבוד "עושי השלום" נשתתקה, אם כי העתונות הממשלתית והרדיו הבריטי המשיכו
לנמח את "הנס" הגדול שקרה במינכן. לאחר ההדהמה הראשונה של אימת החורבן הצפויה עם
פרוץ טבח עמים חדש נראה "הסכם הארבעה" כמעשה גואל ומציל. ובוויכוח שנתקיים מיד
לאחר ההסכם - נחלה הממשלה נצחון גדול. רק כעשרים איש ממפלגת הממשלה נמנעו בהצבעה.
אף אחד מהם לא הצביע נגד. אמילו האופוזיציה, - הפועלים והליברלים - לא העיזו להציע
נזיפה לממשלה. נצחון עוד יותר גדול נחל דלדיה בפרלמנט הצרפתי, אולם לאט לאט מתחיל
הצבור לתהות: מהו הנס? לשם מה בא פחד המלחמה וסכנה? לאחר כיבוש "האיזור החמישי"

קיבל היטלר יותר ממה שדרש האולטימטום של גודסברג. דברי צמברליין בוויכוח בפרלמנט האנגלי שלפי הסכם מינכן קיבלה גרמניה הרבה טחנות ממה שהבעו קודם - נחבדו. אפילו הסיימט מודה שהשטח שנכבש ע"י הנאצים בהסכמת "הועד הבין לאומי" עולה על זה שהיטלר דרש מצמברליין בסיסתו השניה לגודסברג. למעשה הכיבוש הוא גדול הרבה יותר. כל ציחיה עכשיו נהמכה לנחלה גרמנית. הכלכלה הציחית והמדיניות הציחית נהונות עכשיו בידי היטלר. מה שנשאר מציחיה אחרי רטוק האברים - אינו עומד יותר ברשות עצמו.

והצבור שואל עכשיו: לשם מה בא נפנוף דגל המלחמה - אם הינן מוכנים להחזיר את ציחיה כולה לרשות הנאצים?

ודעת הקהל שוקלת עכשיו החוצאות של כיבוש נאצי זה: תגבורת זו של גרמניה באנשים, בחמרי-גלם, במרכזי-העשיה, בחרושת-זיון, ברכבות ועמדות איטרטגיות - כמה היא מקרבת אפשרות השתלטותה של גרמניה בעולם. כקרב חוגים רבים יש מצב רוח דפימיסמי ומיואש. אין לעמוד בפני הכוח הגרמני העולה. אי-אפשר להגין על לונדון בפני החקפת אוויר, אי אפשר להחזיק בטושבות, אין לסמוך על שום חוזים ובריתות - והאימפריה הבריטית ימיה ספורים. הרגשה מעין זו מתפשטת גם בצרפת. לא רק שבא קץ להגמוניה הצרפתית ביבשת אירופה - אלא צרפת חדלה להיות מעצמה ממדרגה ראשונה. בני בריחה המזרחיים של צרפת יעזבוה, לאחר שראו שבירת צרפתית היא משענת קנה רצוף. (לא נגמר).

לונדון, 14.10.38

קצנלטון יקירי -

הקלידוסקופ העולמי ושלנו משתנה ומתחלף במהירות כזו - עד שאחה מקבל מכתב ועונה עליו אינך בטוח שלפני הגיע התשובה לתעודתה לא נעמוד בפני מצב חדש.

אם כי איני מטכית לכמה פרטים בהערכתך ובעמדתך הרי בנוגע לעיקר הדברים איני חולק

עליך, ואם הגיע לידך מכתבי להנהלה מיום 3.10.38 והעתק מכתבי לילדי מיום 7.10.38

תווכח שהאוריינצטיה שלי אינה שונה בעיקרה מזו שלך.